

# УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL  
LIBRARY  
MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Адреса:  
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.  
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial  
Library  
City

## UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:  
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,  
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

PIK X.

4. 71 (1124).

ВІВТОРОК, 19. ЧЕРВНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JUNE 19th, 1928.

No. 71 (1124).

VOL. X.

## ДАЛЬШІ ПРОТЕСТИ ПРОТИ ПОЇЗДКИ ТЕЙЛОРА Й МЕКІНТОША.

Два відділи юнії машиністів і юнія пюмберів ухвалили резолюції, в яких осуджують поступок самозванчих делегатів і протестують проти віддання водопалу Севиен Систерс для Вінніпегської електричної компанії. — Трансконна ладж ч. 484 відтягнула своїх делегатів з Трейдс енд Лейбор Кавнісла до часу, поки Тейлор і Мекінтош не будуть усунені з урядових організацій.

Організовані робітники в Вінніпегу дали протестують проти віддання водопалу Севиен Систерс для Вінніпегської електричної компанії та осуджують Е. Тейлора й Ф. Мекінтоша, президента й секретара вінніпегської Трейдс енд Лейбор Кавнісла, за їх поїздку до Оттави, де вони, разом з делегатами капіталістичних організацій, домагалися віддання водопалу для компанії.

Минулого тижня прилучили свій голос до протесту дві юнії машиністів, а іменю Форт Гері ладж ч. 189 і Трансконна ладж ч. 484. Обі юнії ухвалили резолюції в цій справі на спеціальних скликаннях мітингах.

У своїй резолюції Форт Гері ладж заявляє, що Тейлор і Мекінтош не заступали поглядів більшості трейд-юніоністів у Вінніпегу, коли виступали в Оттаві, та що вони втратили довіру ладжу.

Трансконна ладж іде ще далі-

## СТРАЙКУЮЧІ РОБІТНИКИ ГОТОВІ БОРОТИСЯ ДО КІНЦЯ.

Секретар ради будівельних робітників каже, що страйк сталевих робітників стане всекраєвою боротьбою.

ТОРОНТО, 16. червня. — Після переговорів між урядом і юнією Торонто Білдинг Трейдс Кавнісла а представниками Сі-Парка й Енглиш-Норкрос Ко., що тревали два дні й не привели до ніякого результату, член місцевого відділу юнії мостових і будівельних сталевих робітників, які є на страйку від 15. березня, сповістили вчора, що є готові й можуть вистояти на страйку як найдовше, щоб добитися сповнення своїх домагань щодо стабілізації платні й умов праці.

Вільям Верні, секретар ради будівельних робітників, заявив, що боротьба місцевих сталевих робітників стане тепер всекраєвою боротьбою, який трейд-юнії у всіх частинах Канади й Злучених Держав дадуть свою моральну й фінансову допомогу.

Він сказав, що буде зроблений апель до суспільності Канади, щоб вона дала фінансову допомогу в додатку до того, що дадуть трейд-юнії.

МОНТРЕАЛІ, 15. червня. — Протягом минулого тижня на страйку будівельних сталевих робітників у Монреалі не зайшла ніяка зміна. За останніх пару днів жадна сторона не підпривала кроку в напрямку поладження страйку.

## ДОНЕЦЬКІ САБОТАЖНИКИ ПРИЗНАЮТЬСЯ НА СУДІ ДО ВИНИ.

МОСКВА, 11. червня. — Обвинувачені інженери Натов і Братановський зізнали на суді, що інженер Авчарек був активним членом саботажної організації.

Калінін, також інженер, зізнав, що перед війною був меншевиком. Він признався до вини, заявивши, що знав про все, що робили змовники в Донбасі, але нічого собі з того не робив. Після докладнішого допиту він признався, що брав гроші від інженера Некрасова за те, що мовчав про саботаж.

Відтак допитувано Некрасова. Спершу він заперечував, що брав участь в саботажній роботі, і заявив, що вловив симпатизував з радянським ладом. Але його зізнання показалися фальшивими. Докладано, що він не тільки рабував державу, але й брав гроші від

## Процес Белі Куна відбується 26. червня

Угорського комуністичного провідника будуть обвинувачувати в змові на повалення австрійського уряду. — Розправа потриває лише один день.

ВІДЕНЬ, 12. червня. — Оповіщено сьогодні, що процес Белі Куна, угорського комуністичного провідника, арештованого тут кілька тижнів тому, відбудеться у Відні 26. червня. Також оповіщено, що ціла розправа потриває тільки один день.

А тимчасом угорський фашистський уряд Гортго дає домагаться від австрійського уряду, щоб він видав Бело Куна, що без сумніву означало би його смерть.

Міліони робітників по цілм світі дали відбувають протестатційні мітинги проти віддання Белі Куна й рішучо домагаться, щоб він негайно був звільнений.

Сподіються, що одним з обвинувачень проти Белі Куна буде "змова на повалення австрійського уряду".

### ПРИЗНАЛИ ВИБІР ПОСЛІВ ПРАВОСИЛЬНИМ.

ПАРИЖ, 16. червня. — Палата послів признала правосильним вибір альзаських автономістичних послів, Россі і Рікліна, що були недавно засуджені за свою "сепаратистичну" діяльність в Альзасі. Оба послів внесли просьбу до кольмарського апеляційного суду, щоб дозволив їм остати тимчасом на волі, аби вони могли обняти свої посольські обов'язки в парламенті.

## ПЛЯНУЮТЬ ЗАСНУВАТИ ПОСТІЙНЕ БЮРО ПРАЦІ В АРГЕНТИНІ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 16.го червня. — Проект створення спеціального робітничого організації для латинської Америки, включаючи робітничі організації в Кубі й Мексику, був офіційно закомунікований до міжнародного бюро праці в Женеві, а також до міжнародної федерації професійних союзів, що має свій головний осідок в Амстердамі.

На програмі є встановлення постійного бюро в Буенос Айресі і скликання першої конференції в Ріо де Жанейро. Організацію аргентинських робітників запрошено вислати за прошення до всіх робітничих груп у латинській Америці.

Робітничу конференцію признала вчора текст умови про встановлення міжнародної платні — жінки мають отримувати ту саму платню, що й чоловіки, за однакову працю. Умова буде обов'язувати всі країни, що ратифікують її.

### ТЕЛЕФОНІЯ В БОГОТІ НА СТРАЙКУ.

БОГОТА, Колумбія, 15. червня. — Телефонні оператори Боготи вийшли вчора на страйк. Дівчата, які домагались підвищення платні, прокинулись до юри, що зібралася коло телефонічного будинку, поки не похрипли.

## ГИЛБЕРТ ПРО СПЛАТУ РЕПАРАЦІЙ.

БЕРЛІН, 12. червня. — Генеральний репараційний агент Паркер Гилберт проголосив новий звіт, в якому каже, що Німеччина за останній рік точно виповнила всі свої зобов'язання, наложені на неї з титулу воєнного відшкодування і прийнятого нею плану Доса. За останній рік Німеччина заплатила один мільярд 700 мільонів марок.

Гилберт каже, що досі план Доса був виконаний, але з того ще не виходить, що й далі

так буде. На слідуєчий рік Німеччина має заплатити 2 мільярди 500 мільонів марок, себто 800 мільонів більше як цього року. Те треба мати на увазі і не перетягати струни, щоб не підкопати Німеччини фінансово і не допустити до нової катастрофи. Бо план Доса, каже Гилберт, не був остаточною. Він тільки на початок давав можливість виходу, але самі автори були свідомі того, що його треба буде змінити.

## МУССОЛІНІ ВИСЛАВ ПОТУ ЮГОСЛАВІЙ.

БІЛГОРОД, Югославія, 15-го червня. — Муссоліні вислав до югославського уряду другу ноту, в якій домагаться відшкодування за новий атак на італійський консулят в Себаніко, підчас котрого італійських урядників обкидано камінням.

Кілька тижнів тому в Югославії були великі протиталійські розрухи. Студенти демонстрували проти плану югославського уряду прийняти договір, який дає італійським горажонам право набувати землю в Югославії на просторі 30 миль від Адриєйського моря.

Після отримання гострої ноти від Муссоліні, югославський уряд переписав Італію за безпорядки й обіцяв повне відшкодування за всі шкоди, вчинені Італійцями.

Судити Муссоліні за його поведінку в Югославії. Студенти демонстрували проти плану югославського уряду прийняти договір, який дає італійським горажонам право набувати землю в Югославії на просторі 30 миль від Адриєйського моря.

Після отримання гострої ноти від Муссоліні, югославський уряд переписав Італію за безпорядки й обіцяв повне відшкодування за всі шкоди, вчинені Італійцями.

САМОГОМ УБИВ 16 ОСІБ. СТРИЯ, Галичина, 16-го червня. — В селі Доншах отруївся самогомом на весілля 50 осіб і 16 з них померли.

## КРОВАВА БОРОТБЯ У ВАРШАВІ.

Підчас демонстрації безробітних убито 18 робітників і 12 агентів тайної поліції.

ЛОНДОН, 15. червня. — Депеша з Варшави до "Дейлі Мей" каже, що варшавська поліція пробувала розігнати вчора демонстрацію безробітних, в наслідок чого прийшло до боротьби, в якій 18 робітників і 12 агентів тайної поліції убито, а 87 робітників і 40 поліцаїв тяжко поранено. З інших жерел нема потвердження цієї вістки.

### ПОКЛИК НІМЕЦЬКОЇ КОМПАРТІ ДО РОБІТНИКІВ.

БЕРЛІН, 13. червня. — Центральний Комітет німецької Комуністичної Партії видав поклик до всіх робітників, включаючи членів соціал-демократичної партії, щоб вони організували бойовий блок проти коаліції й повели боротьбу за робітничо-селянський уряд.

Відозва протестує проти податкового грабунку, примусової арбітрації в індустріальних спорах, реакційного класового судівництва й мілітаристичної воєнної політики.

### В ЛІСБОНІ ВИКРИТО ЗМОВУ ПРОТИ УРЯДУ.

ЛІСБОНА, Португалія, 15-го червня. — Тут арештовано сьогодні бундівського прем'єра Марія Дасілбу й політикерів Гуйсандо й Голдіно Кабралів, яких обвинувачується за участь в революційній змові.

Поляк Дефана Льорес, голова державної поліції, заявив, що змова була підготована політичними групами. Сьогодні по полудні полковник був присутній на нараді міністрів і пояснив, які кроки підприємство для здушення руху. В нараді взяли участь міністри війни, моринарки й військових справ, губернатор Лісоні й команди гвардії й поліції.

### АРЕШТ ТРЕЙД-ЮНІЙНОГО ПРОВІДНИКА.

СІДНІ, Австралія, 14-го червня. — Важною подією у страйку корабельних кухарів, який серйозно загрожує застановити корабельний рух, є арештування Джейка Гардена, відомого трейд-юнійного провідника, під замітом підбурювання до убивства.

Уряд видав спеціальну газету, якою проголошує наглий стан, і в такий спосіб на підставі закону має право підприємити надзвичайні міри для боротьби з такими страйками.

### БУРІ В ПОЛЬЩІ НАРОБИЛИ БАГАТО ШКОДИ.

ВАРШАВА, 15. червня. — Великі бурі в різних частинах Польщі наробили багато шкоди. В селі Брудно грим убив жінку й двоє дітей, а в селі Отроки втопилося троє дітей і повнів забрала 12 домів.

Коло села Величково, недалеко литовського кордону, згоріли великі простори ліса, який запалив грим.

Товариші! Відновляйте реалітату на "Українські Робітничі Вісти".

## ГУВЕР НОМІНОВАНИЙ КАНДИДАТОМ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЙ.

Секретар торгівлі в кабінетах Гардінга й Куанджа є ставленником великого фінансового капіталу. — Сенатор Кортіс з Кензасу номінований кандидатом на віцепрезидента, щоб задуриити фермерів, які невдоволені з Гувера й Куанджа за їх вороже ставовище до фермерства.

КЕНЗАС СІТІ, 15. червня. — Номінаційна конвенція республіканської партії, що тут відбувається, номінувала Герберта Гувера, секретара торгівлі, кандидатом на президента, а сенатора Чараса Кортіса з Кензасу кандидатом на віцепрезидента.

Гувера номіновано при першому голосуванні й його більшість над всіма іншими кандидатами, взятими разом, була така велика, що його номінацію зроблено одностайною. Гувер дістав більше як три четверти усіх голосів — зі всіх 1,075 голосів лише 238 були розкинені між вісьмома інших кандидатами.

Гувер, який був секретарем торгівлі в кабінеті Гардінга й Куанджа через останніх сім років, є ставленником великого фінансового капіталу й буде виконувати прикази Вол стріту таксамо, як і теперішній президент Куанджа.

Френк О. Ловден, бувший

губернатор стейту Іллінойс, відтягнув своє імя з лісти кандидатів через те, що партійна конвенція відмовилася вставити в платформу точку про допомогу фермерам. Ловден був проспективним кандидатом фермерських елементів у республіканській партії, що є невдоволені з політики Куанджа й Гувера супроти фермерів.

Номінація Кортіса кандидатом на віцепрезидента наступила сьогодні по полудні. Сенатор з Кензасу "замів" конвенцію, діставши 1,052 голосів, а віцепрезидент Дос дістав лише 13 голосів, Герман Екерн з Висконзін — 19, і Генфорд МекНайбер — 2.

Кортіса номіновано тому, що він в середній заході — осередку фермерів — є великою політичною силою. Коротко сказавши, республіканські політики відвинтили Кортіса тому, щоб його іменем зловити фермерів, які невдоволені з Гувера.

## УРЯД НАЦІОНАЛІСТІВ НЕ РІЖНИТЬСЯ ВІД РЕЖІМУ ЧАН ЦО-ЛІНА.

Генерал Пай Чун-Сі заповідає, що націоналістичний уряд візьметься за здавлення комунізму в Китаю.

ПЕКИН, 14. червня. — Генерал Пай Чун-Сі, націоналістичний командант, заявив тут вчора, що націоналістичний уряд візьметься за здавлення комунізму в Китаю.

Він сказав, що решта світа не здає собі справи з того, що націоналістичний рух стоїть як мура проти поширення більшовизму на Далекім Сході.

Генерал Пай, який здавив комуністичні повстання в Шангаю на весні 1927 року й пізніше в Ганкові, де він стратив близько 2,000 Китайців, обвинувачених за комунізм, вмащевував вчора до Пекіну на чолі 2,000 китайських жовнірів. Це військове ставовище його прибічну гвардію.

(Заява генерала Пай Чун-Сі

не є несподіванкою. Націоналістичний уряд під проводом Чан Кай-Ші вже доказав, що у відношенні до комуністів він нічим не ріжниться від режиму Чан Цо-Ліна й інших північних реакційних генералів.) Ця заява показує лише, що націоналістичний уряд запобігає ласки в капіталістичних держав і маїфестує перед ними свою собачу службу супроти китайських революційних мас.)

### АНГЛІЯ ВИЗНАЄ НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ УРЯД.

ЛОНДОН, 16. червня. — Британський уряд обмірковує тепер справу визнання китайського націоналістичного уряду, але дотепер не виніс ще ніякого рішення в цій справі.

## БУВШІ ПІВНІЧНІ ЖОВНІРИ ГРАБУЮТЬ І ВБИВАЮТЬ НАСЕЛЕННЯ.

ЛОНДОН, 14. червня. — Депеша з Тієнцзю до "Івнінг Ньюз" каже, що те місто було вчора сценною страшних грабунків і різні, яку вчинили озброєні жовніри північної армії, що відступила з міста. Вудіці Тієнцзю й ріка Пей Го були вкриті трупами й населення міста богились повторення страшних злочинів.

В китайській частині міста хулігани стріляли і вбивали чоловіків і жінок без ніякого пардону. Грабунки й убивства були загальні. Хулігани були озброєні й убрали в різного рода напіввійськовий одяг.

Він сказав, що решта світа не здає собі справи з того, що націоналістичний рух стоїть як мура проти поширення більшовизму на Далекім Сході.

Генерал Пай, який здавив комуністичні повстання в Шангаю на весні 1927 року й пізніше в Ганкові, де він стратив близько 2,000 Китайців, обвинувачених за комунізм, вмащевував вчора до Пекіну на чолі 2,000 китайських жовнірів. Це військове ставовище його прибічну гвардію.

(Заява генерала Пай Чун-Сі

### РУМУНИ СКЛАДАЮТЬ ВІЗІТУ ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, 6. червня. — Сюди прибула група румунських вищих офіційрів, щоб пригладитися в військовим ділам у Польщі. Попереднього року ідали високої польські штабові цілі. В той спосіб заприятуються дві держави, що стоять в тісній воєнній союзі і рішені одна другий помагати на випадок війни.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень, у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавничє Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськїм Робітничім Домі, на розі вулиць Прічард і Мекґрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

COR. PRITCHARD AVE. AND MCGREGOR ST., WINNIPEG, MAN., CANADA.

ТЯЖКИЙ ЗАСУД ІТАЛІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ В РИМІ.

Вже повідомлялося у нас, що в Римі засуджено 27 комуністів разом на 300 літ в'язниці. Деяких засуджено аж на 27 років тюрми, інших на 17 років, а взагалі засуджені від 5 до 27 років.

Суд, який судив найкращих борців і провідників італійського пролетаріату, між іншими дев'ятьох комуністичних парламентарних послів — складався з голови суду, генерала Мускара Ахіла, консула Песані, синьора Де-Бориса ("консуль" і "сіньор" — військові фашистські ранги) і кавалєре Букафура. Отже складався з самих "високих" фашистських урядників.

До суду потяглося 36 осіб, з яких дев'ять втікло поза кордони Італії, а тому на суд ставилося лише 27. Всі вони сиділи по півтора року в тюрмі до суду. Тим, що втікли від тюрми й суду — суд наказав вжитися на суд в протязгу п'яти днів, коли-ж не являться, то їх судитиметься позаочно.

Через цілий час сидіння в тюрмі революціонерів, чорна рука фашистського апарату завзятю і в рижій провокаторській спосіб збирала "факти", щоб ними представити на суді обвинувачених в найстрашніший спосіб. Одночасно та сама рука мучила в тюрмі арештованих, вимагаючи зізнань, щоб на їх підставі арештувати ще інших і розторочити Комуністичну Партію Італії.

Процес над арештованими комуністами призначувано вже кілька разів, але потім знову відкладалося до "відповідничого" часу. Бо не дивлячись на страшний терор і чорну диктатуру фашизму, по цілій країні ширилися робітничі заворушення й зростало безборття. Безборття в Італії за останні часи сягнуло одного мільйона, що на Італію є величною цифрою. Провокативний атентат на короля в Мілані й хвиля страшного переслідування, тисячі арештованих, що слідували зараз за атентатом, показують, що Муссоліні рішив здешити зростаюче незадоволення робітництва найгорстокішими засобами.

Почав він засудом найвидатніших провідників комуністичної партії, яких зробив винними навіть за ті події, які сталися вже після того, як вони сиділи в тюрмі.

Проте-ж на суді віяких обвинувачень комуністам не представлено, таких обвинувачень, за які людей арештують й карують догодитньою в'язницею. Обвинувачувано за організування робітництва в політичну й трейд-юніонну організацію, за промови на мітингах, за статті в пресі, навіть за збірання допомоги страйкуючим гірникам Великої Британії в 1926 році.

Засудили 27 осіб на 300 літ в'язниці. Муссоліні таки не дав П'ясуцькому випередити себе. Польсько-шляхетський суд у Вільні засудив 37 членів Білоруської Громади на 209 літ каторги, а суд Муссоліні в Римі засудив 27 комуністів на 300 літ каторги. І в Польщі і в Італії засуджено парламентарних послів, народних вібранців: в Польщі по 12 літ, кожного, а в Італії аж до 27 літ.

Так розправляється класовий суд з тими, хто стає небезпечним для капіталістів і тої системи, яка дозволяє одному паразитові вислизувати десятки тисяч працюючих. Але ніяка тюрма й ніяка кара не зломить стремління працюючих до волю. Бо навіть самі найстрашніші засуди стають могутніми агітаторами комуністичних ідей.

ЗАВЕЛИ ПІД ДУРНОГО ХАТУ.

Хто й кого завів під дурного хату? — питаєте. Румунські селянські лідери завели селянський похід з Альба-Юлії через Букарешт під дурного хату.

В пещій половині травня преса цілого світа багато писала про те, що 200,000 румунських селян машерують на Букарешт, щоб повалити уряд Братіану й встановити селянський уряд.

І ось вже поверх місяця минуло, а й до цього часу нікому не відомо, як зайшли селяни до Букарешту, що вони там робили і чи взагалі вони дійшли до Букарешту, або чи йшли вони куди небудь.

Що селяни йшли — є фактом. Ми бачили знимки їхнього походу на сторінках європейської преси. І на сторінках тоїж преси вичитали ми, що зайшли вони не до Букарешту, але під дурного хату.

Не їх вина в тому. Навпаки, селяни знали куди йти й чого йти, але лідери їхні зрадили їх. Ось кілька характерних зрадничьих адмінастрів, які величезний революційний бунт селянства звели на шпик.

Румунське селянство, як і селянство окупованих Румунією земель, доведено рабівничою господаркою боярщини до страшної нужди й голоду. Це положення селянства використали лідери дрібно-буржуазної селянської партії, цараністи. Користуючись придворними інтригами, нарешті смертю прем'єра Братіану, брата нинішнього диктатора, цараністи, революційними фразами зумили захопити селянські маси. Ще в листопаді 1922 року лідер цараністів Міхалака заявив на мітингу:

"Ми вже тепер отверто заявляємо, що від нинішнього дня ми є в стані революції. До якогось часу ми ще притримуюємося законних шляхів, але коли нам пришлють на нашу голову жандармів, то ми підемо їх до чорта. А коли судді будуть поступати проти закону, то ми їх роздаємо." Ми ясно бачимо положення й бачимо трудности нашої боротьби, але ми знаємо, що все те, що тепер відбувається, це вже не політична боротьба, але горожанська війна.

Довкола отаких фраз згромадили селянську масу лідерів, яку вони хотіли використати лише як загрозу, щоб примусити Братіану змінити режим, тобто віддати ім владу, або хоч допустити їх до тої контролю в країні, яка висмикнулася у них з рук.

Лідери сподівалися, що вже саме масове зібрання селян в Альба-Юлії злякає Братіану й він зречеться влади. Але помилілися. Братіану допустив до масового згромадження селян, але не допустив, щоб вони захопили потяги до Букарешту.

Величезна маса селянства, що збиралася в Альба-Юлії, домagalася від лідерів виконання революційних об'язноків й вигнула клич "походу на Букарешт". Пабачивши перед собою революційне бушуюче селянське море, вожді злякалися, щоб воно й їх не затопило. Вони покинули селян, сіли в автомобілі (бо потяги не було) й поїхали до Букарешту на переговори з Братіану. Та нічого не добилися.

Покинена на ласку судби — селянська маса розпоршилася. Деякі групи рушили на Букарешт, і розпоршилися по дорозі, інші вернули до своїх сіл та міст, повалили у них владу й поставили своїх урядників. Але не надовго. Жандарми й військо хутко справилися з тими роздробленими силами кольосальної армії — поки її вожді переговорювали з Братіану.

На тому вся революція й горожанська війна закінчилася. Селяни на майбутнє матимуть лекцію, як то вірити в революційні фрази буржуазних лідерів.

Треба також зазначити, що соціал-демократи, які існують в Румунії легально, сиділи тихенько, неначе б той рід їх не обхвалив. Комуністи в Румунії надто слабі, розбиті, запаковані в тюрми й тому вони безсильні були використати цей величезний революційний рух селянства.

ПОНЕВОЛЕНИЙ ГАЛИЧИНІ.

Галичини лани засмучені кохані, Приснилося мені у мареві пожеж... Далекій краю сліз, ти знов рабом ідеши, І дзвонять ланцюги в кривавому тумані...

Я чую стогін твій, я бачу блді руки, І рани на спині від довгих батогів... Лиш инді в очах грозючо блисне гнів, І знову ти кричиш од розпачу, од мук...

Як тяжко ти ідеши!... Набрякли кровю скроні, Свисить страшний батіг, і ні душі кругом... Невколю тільки ніч, і мхари гайвороння, Вішують і шумлять над схиленим чолом...

Але світає схід, і шуми рік бадьорі, Несуть із далени в лице тобі вітри. Уже місяць розтає, далекі меркнуть зорі, І розкрива зоря багряні прапори...

Зі Сходу лине день, мов крила лебедині, Так радісно шумлять, і чути крик гудків. Все ближче ждана мить, коли впадуть твердині, І пожежо загуде твій переможний гнів.

Ми віримо, ми ждемо, ми станемо грозою, Ми будемо знову йти на смертний бій спів... І зхрестяться штики в останнє над тобою, І підведешся ти над трупами катів.

V. Сосюра.

ЗБРОЯ ПЕРЕМОГИ.

Подіємо сухі цифри. Тільки цифри. Хай вони до вас, читачу говорять.

Чи ви чули коли, як цифри говорять? Не чули? Віримо. Але цифри такі говорять. Не до уха, але до розуму. Тож слухайте їх мову розумом.

Ви мови преси також не чули? Але вірите, що вона говорить? Послухайте, що кажуть числа про пресу, або... преса про числа — що кажуть одно про друге.

На 1. квітня 1928 року на Україні виходило 87 газет. Із них українською мовою — 55, російською — 24, мовами національних меншостей — 10. Загальний тираж 1. січня 1928 року вносили 1,058,728 примірників. Тираж самих українською мовою газет вносили 598,948 примірників, тобто значно більше, як всі інші газети разом узяті.

Це в країні, де до 1917 року, тобто одинадцять літ тому назад не було ані одної української газети.

Скільки журналів і книжок виходить тепер на Україні українською мовою?

Скільки виходить журналів — не знаємо. Знаємо лише, що виходить багато рижих прекрасних літературних, наукових і господарських журналів.

Книжок скільки виходить? Хай про це скажуть вам числа. Державне Видавництво України (Держвидав) є тепер по своїй силі другим видавництвом в Радянському Союзі. Другим. Перший є російський "Госиздат".

Біляне Держвидаву за 1926 — 1927 операційний рік становить 18 мільйонів карбованців. Цим він дорівнює найбільшим видавничим трестам. За минулий рік Держвидав заробив на книжках 254,000 карбованців, проти 60,000 минулого року.

Щось не виглядає, що більшовики падають. Каже Держ-

МЕКСИКО.

Офіційна назва країни: Мексиканські Злучені Держави. Лише коло 100 літ назад об'єдналися поодинокі округи Мексика й створили політичну цілість. В лютім 1917 року вироблено конституцію, після якої Мексиканські Злучені Держави творять федеративну республіку. Мішане населення країни, що складається з Індіанців, метисів і прийдшлях бі-

півстання й революції заповняють собою історію Мексика в тягу останніх 15 літ. Діаза замінив новий президент Мадеро. Цей банкір і ставленник мексиканської буржуазії також не зумів втримати влади в своїх руках. Контр-революційний переворот 1913 року віддав країну в руки оборонця інтересів великих поміщиків, генерала Гуерти.



ГЕРБ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ МЕКСИКА.

лих, хутко зростає. З кожним роком збільшається число іммігрантів. До Америки приплив іммігрантів, меншає, туди тяжко пробратися шукачам праці й щастя. Тимбільше іде іммігрантів до Мексика.

Кажуть, Мексико, країна майбутнього, країна великих можливостей. На її природні багатства, на її широчезну територію скалтит зуби американський капіталізм. Але йому не легко проковтнути незалежність Мексика. Тут своєрідне населення, войовниче й вольодобовивне, не дивлячись на століття колоніального режиму, затримало риси національного характеру.

Три століття тому назад єспанські завойовники завойували Мексико й знищили старинну культуру тубільців країни — Астеків. Ернадо Кортес в 1520 році почав 300-літній період колоніального невільництва Мексика. Країну було перейменовано на Нову Єспанію, й тубільців підтягнуто насильно до "європейської культури". Три століття тому назад найгорстокіша на світі єспанська католицька церква почала проповідувати огнем і мечем свою віру в завойованому Мексико.

Десятиліттями творилися покоління великих землевласників, що під ріжними претекстами й ріжними засобами відбирали землю в корінного населення. Селяни ставали безправними наймитами, а зайді-поміщики багатіли за рахунок вислизку робітників-Індіанців.

1821 рік уважають датою визволення Мексика від колоніального гнету. Але це визволення не принесло значної покращі селянам і робітникам Мексика. В країні народилися власні капіталісти — великі земельні обшарники. При догодитньою пануванню над країною президента Порфірія Діаза (1877 — 1911) законданий капітал просяк в Мексико й більшу частину природних багатств закупили північно-американські підприємці. В 1911 році Діаза повалено. До того часу селянські маси Мексика, організувавшись так, як могли, почали революційну боротьбу, домагаючись введення земельної реформи.

Ця боротьба не затихла й до нині й забрала за собою величезне число жертв — поверх півмільйона осіб.

Зміна урядів, безнастаній журналів ріжними мовами, з яких знову таки найбільше припадає на Україну.

В цілому ж союзі всіма мовами видається 1,291 журналів, які розкладаються у 8,403,540 примірників.

А тепер подумайте над тим, що це все в руках робітників і селян і все це служить соціалізму.

Подумайте? Тож-то.

Мyciй.

а лише проти багатих мексиканських попів, як представників чужої буржуазії.

Пого боротьба із зверхністю католицької реакції й чужинського капіталу закінчилася уступкою американським банкірам і промисловцям. До цього часу ще мащюва індустрія не отримала остаточної перемоги в Мексико, й про "масову продукцію", "систему Тейлора" й "раціоналізацію" мексиканські робітники мають мале поняття. Можливо, що американські промисловці, прийшовши в Мексико за дешевшою працею, принесуть з собою й систему безосісного вислизку робітництва й машинізацію його сил.

Мексиканській компартії, що стоїть на чолі робітничого руху, приходить серйозно числитися з тою неминучою небезпечою. В галузі робітничого руху мексиканська компартія проводить свій вплив через Лігу Трейд-Юніонної Пропаганди. Керуючись місцевими умовами, мексиканська компартія не творить своєї окремої трейд-юніонної організації; за допомогою згаданої Ліги вона проводить комуністичні ідеї в широкі маси працюючих. Число членів мексиканської компартії значно зростає з кожним роком, і не тільки робітники, але й селяни йдуть в партію, що є одиноким оборонцем їхніх інтересів.

Мексиканські селяни зробили дуже цікавий й значний досвід — творення ріжничих комун, незалежних від плінгаторів і великих землевласників. В 1923 році, коли найвідоміші селяни Мексика переконалися, що аграрна реформа Обрегона є бляфом, селянські маси під керівництвом Урсуля Гальвані кинулися на поля Гальвані, що вимагали оброблення.

Урсуль Гальвані організував в Сальмораді й інших місцевостях країни земельні комітети трудового селянства. Він видвинув клич: "Земля й воля", і йому вдалося навіть спонукати байдужі елементи селянства навязати зносини з передовим міським пролетаріатом.

Прошло кілька місяців — і селянський рух став вже повністю організованим і його вождь, Урсуль Гальвані, мав право брати участь, як повноправний член, в міжнародній селянській конференції в Москві. Створилася візрече ріжничая колонія із Сальмораді в околицях Вера Круз. Мирну працю мексиканського селянства порушив біг політичних подій: вийшло контер-революційне повстання й селянам прийдеться озброюватися для боротьби з поміщиками й їх наймитами.

Всероку 1925 року наладналася праця мексиканських колоністів і, перемігши всі трудности, працівники ріжничої комуні зумили організувати своє візрече господарство. Мексико — країна великих контрастів, часто можна стрінути на полях поруч з найновішим трактором Форда старинний дерев'яний пауг.

Потрібні для культурного господарства машини закуплено за комунальні гроші і під керівництвом своїх вождів мексиканські земельні комуні провадить подвійну боротьбу: зі зкупю природою і з великими землевласниками, які стараються перешкодити їхній корисній праці.

Уступку американському капіталові, що на них нині пішов Калес, без сумніву приведуть до нового натиску капіталістів на мексиканський пролетаріат, а зокрема на робітників найбагатших нафтових джерел.

Мексико — країна, що поруч з Китаєм в першу чергу йде по шляху великої соціальної революції. Цим енергійніший буде натиск войовничої буржуазії, тим скорше вибухне революція, що одиноким може принести земля й волю мексиканському селянству й право на працю мексиканському робіткови.

Енріке Галлі.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

### В ТОВАРИСТВІ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ.

Останніми часами мало подавалося на сторінках нашої преси про працю в ТУРФДімі, а головне про працю й плани на майбутнє ЦВК ТУРФДіму та його комітетів.

**ОСВІТНЯ ДІЛЯНКА.** Освітній комітет вважає, що час вже взяти за серйозну екзамінацію нашого членства, щоб бачити, чи справді воно робить поступ на освітньому полі.

### МИСТЕЦЬКА ДІЛЯНКА.

Мистецький комітет також відбив своє засідання й обговорив різні справи, а найголовніше про забезпечення наших драмгуртків драматичними творами, а хорів і мандолінових оркестр музичними нотами.

### НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Чеська влада де тільки заводить чехізацію на українських землях, вона змінює малярсько-українські назви на те, щоб чехізувати. Останнім розпорядком міністерства залізниць від 15. травня змінені назви залізничних станцій.

### ЗМІНА НАЗВ ЗАЛІЗНИЧИХ СТАНЦІЙ.

Чеська влада де тільки заводить чехізацію на українських землях, вона змінює малярсько-українські назви на те, щоб чехізувати.

### ЗАБОРОНА "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ".

Не лише Румунія, але також і Чехословаччина забороняє вступ на свою територію заграничним часописам.

### ПРОВІНСІОНАЛЬНІ ЗІЗДИ ТУРФДІМІ.

Провінційні зізди ТУРФДіму до цього часу відбувалися, звичайно, на весні. Цього року провінційні зізди, як відомо, ще не відбулися.

### ОСВІТНЯ ДІЛЯНКА.

Освітній комітет вважає, що час вже взяти за серйозну екзамінацію нашого членства, щоб бачити, чи справді воно робить поступ на освітньому полі.

### ВИЩІЙ ОСВІТНІЙ КУРС.

Вищий Освітній Курс успішно поступає вперед. Правда, тепло не дуже, не сприяє навчальному процесу.

### ТЕАТРАЛЬНИЙ ВУЗ НА УКРАЇНІ.

Відомий Державний Театр на Україні, "Березіль", перетворює свою театральну студію, в якій виховувалися молоді артисти й режисери.

### ВИСТІ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

**НАУКОВИЙ ЗВ'ЯЗОК З ЗАКОРДОНОМ.** Етнографічна Комісія УАН завважала жваві стосунки з Сербською Академією Наук шляхом обміну наукових видань.

### ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПАНТЕОН У КИЇВІ.

Незабаром до Києва буде передано з Харкова всеукраїнський пантеон наукових, літературних і громадсько-політичних діячів.

### ДЖЕК ЛОНДОН.

## ЛЮБОВ ДО ЖИТТЯ

Шлаунок уже нічим не нагадував про себе, наче заснув. Він опинився серед якоїсь чудної околиці, де карйбу траплялися частіше і товкше.

зачепившись упав простісенько на птарміганове гніздо. Там сиділо четверо пташенят, що тільки-но повилупувалися, — тріпотливі живі шматочки, маленькі, на раз ковтуни, і він їх пожадливо зів, запихаючи живих у рота.

Другого дня знову стояв туман. Половина його останньої ковдри пішла на обов'язки. Йому не пощастило відшукати Билеві сліди.

Почався в його галюцинації. Йому вродилося, що зостається ще один набій. Він був у магазині в рушниці, тільки він його не доглянув.

Чоловік наставив був на нього рушницю, аж згадав, що це було-б ні до чого. Тоді він сплутив її й добув з піхов свого мисливського ножа.

Чоловік наставив був на нього рушницю, аж згадав, що це було-б ні до чого. Тоді він сплутив її й добув з піхов свого мисливського ножа.

### В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал "СВІТ МОЛОДІ" що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки.

THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sta., Winnipeg, Man.

